

ELSEVIER DERGİLERİ İÇİN ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ (GENERATIVE AI) POLİTİKALARI

🌟 GENEL AMAÇ

Elsevier, üretken yapay zekâ (Generative AI) ve yapay zekâ destekli araçların (“AI Tools”) bilimsel yayıncılıkta sorumlu, şeffaf ve etik biçimde kullanılmasını hedeflemektedir.

Bu politikalar, yazarlar, hakemler, editörler ve okuyucular arasında güveni korumak ve yayın sürecinde insan denetiminin merkezde kalmasını sağlamak için hazırlanmıştır.

📝 YAZARLAR İÇİN POLİTİKALAR

1. Sorumlu Kullanım:

- AI araçları yalnızca destek amaçlı kullanılabilir (ör. dil düzenleme, literatür özetleme, fikir geliştirme vb.).
- Yapay zekâ insanın yerini alamaz; yazarlar ürettikleri içeriğin doğruluğu, özgünlüğü ve etik uygunluğundan sorumludur.
- AI çıktıları hatalı, eksik veya yanlış olabilir.

2. Şeffaflık ve Bildirim:

- AI kullanımı, makale gönderiminde “AI Bildirim Beyanı” olarak belirtilmelidir.
- Kullanılan aracın adı, amacı ve yazar gözetimi düzeyi açıklanmalıdır.
- Basit dilbilgisi düzeltmeleri için beyan gerekmez.
- Araştırma sürecinde kullanılan AI yöntemleri “Yöntemler” kısmında detaylandırılmalıdır.

3. Telif, Gizlilik ve Haklar:

- Yazarlar, kullandıkları araçların gizlilik ve kullanım koşullarını kontrol etmelidir.
- AI araçlarına yüklenen veriler gizli tutulmalı; kişisel veya üçüncü taraf veriler paylaşılmamalıdır.
- AI araçlarına veriler üzerinde eğitim hakkı verilmemelidir.

4. Görseller, Şekiller ve Sanat Eserleri:

- Makale görselleri AI ile oluşturulamaz veya değiştirilemez.
- Sadece araştırma yönteminin bir parçası olarak (ör. biyomedikal görüntüleme) kullanımı mümkündür.
- Kapak veya grafik özetlerde AI kullanımı sadece editör onayıyla yapılabilir.

5. Yazarlık:

- AI araçları yazar olarak gösterilemez.
- Yazarlık yalnızca insanlar tarafından üstlenilebilir; doğruluk denetimi ve onay sorumluluğu insandadır.

HAKEMLER İÇİN POLİTİKALAR

1. Gizlilik:

- Hakemler, gönderilen makaleleri veya raporlarını AI araçlarına yükleyemez.
- Bu, yazar gizliliği ve veri mahremiyetinin ihlali olur.

2. Değerlendirme Süreci:

- Hakemlik süreci eleştirel düşünme ve özgün değerlendirme gerektirir; yalnızca insan yapabilir.
- AI ile oluşturulan raporlar yanlış veya yanıltıcı olabilir.
- Hakem raporun tüm içeriğinden sorumludur.

3. Elsevier'in AI Kullanımı:

- Elsevier, anonimleştirilmiş güvenli AI sistemleri (intihal kontrolü, hakem önerisi vb.) kullanabilir.
- Bu sistemler RELX Responsible AI Principles ile uyumludur.

EDITÖRLER İÇİN POLİTİKALAR

1. Gizlilik:

- Editörler, gönderilen makaleleri veya karar mektuplarını AI araçlarına yükleyemez.

2. Editöryal Değerlendirme:

- Yapay zekâ, değerlendirme veya karar süreçlerinde kullanılmamalıdır.
- Editör karar ve iletişim sürecinin tamamından sorumludur.

3. Şüpheli Durumlar:

- Editör, AI politikası ihlali şüphesi varsa yayınevine bildirmelidir.

4. Elsevier'in AI Uygulamaları:

- Editörlere, hakem bulma, intihal tarama gibi işlerde yardımcı AI sistemleri sunulur.
- Karar süreçleri tamamen insan denetimindedir.

YAYIN SÜRECİNDE ELSEVIER'İN AI KULLANIMI

- Hakem önerisi, teknik kontrol, intihal tespiti, yazım denetimi ve tutarlılık kontrollerinde AI araçları kullanılır.
- AI araçları insan uzmanlığına destek sağlar ancak karar verme yerine geçmez.
- Kullanılan araçların türü ve kapsamı dergilere göre değişebilir.

SONUÇ: ÜRETİCİ YAPAY ZEKÂ KULLANIMINDA TEMEL İLKELER

İlke	Açıklama
İnsan Denetimi	Her aşamada nihai karar ve sorumluluk insandadır.
Şeffaflık	AI kullanımı açıkça beyan edilmelidir.
Etik Uygunluk	Gizlilik, telif ve veri güvenliği ihlal edilmemelidir.
Doğruluk ve Güven	AI çıktıları kontrol edilip doğrulanmalıdır.
Yazar Hakları	AI hiçbir koşulda yazar olarak gösterilemez.

REHBERİN ORJİNAL HALİ: <https://www.elsevier.com/about/policies-and-standards/generative-ai-policies-for-journals?s=08>